

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

1.1. Các chuyên gia giáo dục cho rằng, “Kĩ năng sống” được triển khai trên nền tảng “quan điểm sống” hướng vào “chân - thiện - mĩ”, của phạm trù “giá trị sống”. Giá trị sống là cơ sở để mỗi con người tu dưỡng, hành động, sống có ích cho bản thân, cho gia đình và cộng đồng. Đây là nét mới của triết lí giáo dục trong thời kỳ đất nước phát triển với nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh CNH-HĐH, hội nhập quốc tế. Giáo dục kĩ năng sống cho học sinh phải được thực hiện thông qua các hoạt động thực tiễn hay còn gọi là hoạt động trải nghiệm.

1.2. Trong chương trình phổ thông mới, các hoạt động thực tiễn được gọi là hoạt động trải nghiệm. Hoạt động trải nghiệm với mục tiêu là giúp học sinh có môi trường thực tiễn thể hiện các hoạt động sống ứng dụng lý thuyết là thực tiễn, từ đó hình thành và phát triển kĩ năng sống. Tuy nhiên, nhận thức về kĩ năng sống, cũng như việc thể chế hóa giáo dục kĩ năng sống trong giáo dục phổ thông ở Việt Nam chưa thật cụ thể, đặc biệt về hướng dẫn tổ chức hoạt động giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS ở các cấp, bậc học còn bất cập.

1.3. Ở trường TH, học sinh có độ tuổi từ 6-11, đang có những phát triển nhanh chóng về thể chất, trí tuệ, tâm lý và nhân cách đang rất cần được trang bị những KNS cốt lõi. và xác định chương trình và cách giáo dục kĩ năng sống cho học sinh.

1.4. Hà Nội là thủ đô của Việt Nam, trong những năm gần đây do tốc độ đô thị hóa và hội nhập rất nhanh, đòi hỏi học sinh từ lứa tuổi nhỏ đã được giáo dục để hình thành kĩ năng sống. Với sự phát triển và đa dạng hóa văn hóa của các vùng miền thực trạng này đã ảnh hưởng trực tiếp đến kĩ năng sống của người dân trong đó lứa tuổi thanh niên và vị thành niên là những người bị tác động nhiều nhất. Hơn nữa do yêu cầu đổi mới chương trình sách giáo khoa mới, chương trình hướng tới năng lực người học và kĩ năng sống cho người học, rất cần quản lý hoạt động giáo dục kĩ năng sống cho học sinh thông qua giáo dục trải nghiệm.

Những phân tích trên là lý do để tác giả luận án lựa chọn đề tài nghiên cứu: ***“Quản lý hoạt động giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh các trường tiểu học thành phố Hà Nội trong bối cảnh hiện nay”*** làm đề tài luận án tiến sĩ của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Luận án hệ thống hóa cơ sở lý luận về giáo dục kĩ năng sống và quản lý giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh nói chung và học sinh tiểu học nói riêng; phân tích thực trạng quản lý giáo dục kĩ năng sống cho HS tiểu học thành phố Hà Nội thông qua hoạt động trải nghiệm, Từ đó đề xuất các biện pháp quản lý giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh các trường tiểu học thành phố Hà Nội trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Hoạt động giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học.

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Quản lý giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học.

4. Giải thuyết khoa học

Giáo dục kĩ năng sống cho học sinh tiểu học đã được thực hiện dưới các hình thức khác nhau và đã đạt những kết quả nhất định. Tuy nhiên, kĩ năng sống của học sinh tiểu học vẫn chưa đáp ứng yêu cầu, nhiều học sinh tiểu học vẫn còn lúng túng về kĩ năng tự phục vụ, kĩ năng tự học; kĩ năng giao tiếp... Một trong những nguyên nhân cơ bản là việc giáo dục kĩ năng sống cho học sinh tiểu học chưa gắn nhiều với các hoạt động trải nghiệm, quản lý giáo dục kĩ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm còn bất cập, và do đó kết quả kĩ năng sống thể hiện ở học sinh tiểu học chưa đáp ứng yêu cầu của xã hội...

Nếu thực hiện đồng bộ các biện pháp quản lý theo hướng tập trung vào triển khai tốt hơn các quy định của ngành giáo dục về giáo dục kĩ năng sống, xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá và kiểm tra việc thực hiện giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm, tổ chức tốt bồi dưỡng đội ngũ giáo viên giáo dục kĩ năng sống cho học sinh và phối hợp tốt hơn giữa nhà trường, gia đình và xã hội thì hoạt động giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học Hà Nội sẽ được cải thiện rất nhiều.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

5.1. Hệ thống hóa cơ sở lý luận về giáo dục kĩ năng sống cho HSTH và quản lý GDKNS cho học sinh TH thông qua hoạt động trải nghiệm trong bối cảnh hiện nay

5.2. Phân tích đánh giá thực trạng giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm và quản lý giáo dục kĩ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học thành phố Hà Nội

5.3. Đề xuất các biện pháp và thử nghiệm một biện pháp

6. Phạm vi, địa điểm thực hiện nghiên cứu

6.1. Phạm vi nghiên cứu- Hoạt động trải nghiệm cho học sinh trong chương trình sách giáo khoa phổ thông mới sẽ được thực hiện vào năm 2018, trong chương trình giáo dục kĩ năng sống cho học sinh ở các nhà trường vẫn được thực hiện, song chưa được quan tâm và đạt hiệu quả. Vì vậy luận án kết hợp phân tích thực trạng giáo dục kĩ năng sống cho học sinh hiện đang thực hiện ở các trường tiểu học và gắn với chương trình nội dung hoạt động trải nghiệm trong chương trình phổ thông mới.

6.2 Về khách thể khảo sát

- Cán bộ quản lý: Hiệu trưởng, phó hiệu trưởng 25 người.
- Giáo viên, cán bộ các đoàn thể trong trường 196 người.
- Cha mẹ học sinh 250 người
- Các lực lượng xã hội, cán bộ các tổ chức đoàn thể, chính trị ngoài nhà trường làm công tác quản lý giáo dục ở địa phương 25 người.

Tổng số 496 người.

6.3 Về khách thể khảo sát và thử nghiệm

Khảo sát tại các trường được thực hiện từ tháng 9/2015 đến tháng 9/2017

- 6 trường thuộc nội thành Hà Nội: Tiểu học Thái Thịnh quận Đống Đa, Tiểu học Lê Văn Tám quận Hai Bà Trưng, Tiểu học Thành Công B quận Ba Đình, Tiểu học Trung Yên quận Cầu Giấy; Tiểu học Quỳnh Mai quận Hai Bà Trưng; tiểu học Ba Đình quận Bà Đình;

- 4 trường thuộc ngoại thành Hà Nội: Tiểu học Đông La, huyện Hoài Đức, Tiểu học Thị Trấn huyện Sóc Sơn, tiểu học Bắc Phú huyện Sóc Sơn; Tiểu học Minh Khai huyện Sơn Tây.

- Thử nghiệm một biện pháp trong các biện pháp được đề xuất tại trường Tiểu học Lê Văn Tám - Quận Hai Bà Trưng, Hà Nội.

7. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

7.1. Phương pháp luận

7.2. Phương pháp nghiên cứu

7.2.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận

7.2.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

7.2.3. Nhóm phương pháp thống kê toán

8. Câu hỏi nghiên cứu

1. Giáo dục KNS và QLGDKNS cho HS TH có vai trò như thế nào đối với sự phát triển học sinh tiểu học trong bối cảnh hiện nay?

2. Quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm bao gồm những nội dung gì? Có những yếu tố nào ảnh hưởng đến quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm?

3. Hiện nay giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học ở thành phố Hà Nội đã được thực hiện và quản lý ra sao? Có những khó khăn gì đòi hỏi phải giải quyết để làm tốt hơn hoạt động này?

4. Có những biện pháp gì để tổ chức thực hiện hiệu quả hơn việc giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học thành phố Hà Nội trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay?

9. Các luận điểm bảo vệ

1) Giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm là cách thức hiệu quả để giáo dục cho học sinh tiểu học những kỹ năng sống cần thiết, phù hợp với bối cảnh xã hội hiện nay.

2) Giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học của thành phố Hà Nội chưa đạt yêu cầu là do quản lý hoạt động giáo dục này trong các trường tiểu học còn nhiều hạn chế, bất cập trên nhiều nguyên nhân khác nhau.

3) Quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học sẽ đạt kết quả tốt trong điều kiện có đội ngũ GV và các lực lượng giáo dục liên quan được đào tạo và bồi dưỡng đầy đủ về kiến thức và kỹ năng sư phạm tổ chức và thực hiện hoạt động này.

10. Đóng góp của luận án

10.1. Về lý luận:

- Hệ thống hóa và thao tác hóa các khái niệm cơ bản về giáo dục kỹ năng sống và quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học.

- Xác định vai trò của giáo dục kỹ năng sống và quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học trong bối cảnh hiện nay. Làm sáng tỏ các đặc điểm của giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học (qua việc phân tích mục tiêu, nội dung và con đường thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các

trường tiểu học). Luận án nghiên cứu xác định hoạt động trải nghiệm là một trong những phương thức giáo dục kỹ năng sống cho học sinh đạt hiệu quả nhất.

- Xác định nội dung quản lý và các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học, từ đó định dạng các nội dung cơ bản của quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học và là tài liệu tham khảo cho những giáo viên và cán bộ quản lý tổ chức thực hiện hoạt động trải nghiệm cho học sinh trong chương trình giáo dục phổ thông mới.

10.2. Về thực tiễn

- Chỉ ra được những vấn đề cần giải quyết trong quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường tiểu học thành phố Hà Nội.

- Đề xuất các biện pháp quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học theo tiếp cận quá trình và tiếp cận mục tiêu

- Kết quả nghiên cứu của đề tài luận án có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo trong bồi dưỡng giáo viên tiểu học về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm; bồi dưỡng cho hiệu trưởng trường tiểu học về quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học.

11. Cấu trúc luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận và khuyến nghị. Luận án cấu trúc 3 chương.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY

1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

1.1.1. Nghiên cứu về kỹ năng sống và giáo dục kỹ năng sống cho học sinh

a) Nghiên cứu về mục tiêu về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh

b) Nghiên cứu xác định nội dung và các thành tố cấu trúc khác của giáo dục kỹ năng sống

c) Nghiên cứu nội dung giáo dục kỹ năng sống cho nhóm đối tượng đặc thù

1.1.2. Nghiên cứu về tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh phổ thông

Trong Dự thảo Chương trình giáo dục phổ thông mới do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành năm 2017, trong đó có chương trình hoạt động trải nghiệm cho học sinh phổ thông từ tiểu học đến trung học phổ thông.

1.1.3. Nghiên cứu về quản lý hoạt động giáo dục trong nhà trường và quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh phổ thông

a) Nghiên cứu về quản lý hoạt động giáo dục trong nhà trường

b) Nghiên cứu về quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm

1.2. Giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

1.2.1. Khái niệm về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học

1.2.1.1. Kỹ năng sống

Kỹ năng sống giúp cho con người làm chủ bản thân, có khả năng ứng xử phù hợp với những người xung quanh và với xã hội, giúp họ có khả năng ứng phó tích cực trước các tình huống của cuộc sống. Kỹ năng sống bao gồm cả hành vi vận động của cơ thể và tư duy trong não bộ của con người. Kỹ năng sống có thể hình thành một cách tự nhiên, thông qua giáo dục hoặc tự rèn luyện của con người.

1.2.1.2. Giáo dục

Các HĐGD nói chung được tổ chức có định hướng về mặt giá trị, nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện cho người học và nhằm tạo ra những môi trường hoạt động và giao tiếp có giáo dục cho người học. Khi tham gia các HĐGD, người học tiến hành các hoạt động của mình theo những nguyên tắc chung, những mục tiêu chung, những chuẩn mực giá trị chung và những biện pháp chung, nhờ vậy họ được giáo dục theo những tiêu chí chung.

1.2.1.3. Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh

Giáo dục kỹ năng sống được hiểu: là một trong những hoạt động giáo dục được tổ chức trong nhà trường. Vì vậy, về cơ cấu, nó mang đầy đủ các thành tố của quá trình giáo dục và có thể tổ chức lồng ghép trong hệ thống các môn học, các lĩnh vực học tập ở nhà trường phổ thông; tuy nhiên nó cũng có thể được thực hiện ngoài các môn học trong các hoạt động ngoài giờ lên lớp - các hoạt động ngoại khóa.

1.2.1.4 Học sinh tiểu học

Học sinh nằm trong lứa tuổi tiểu học được giáo dục trong trường tiểu học. Những học sinh này có thể được giáo dục trong trường tiểu học công lập và trường tiểu học ngoài công lập. Trong nghiên cứu luận án nghiên cứu giáo dục cho HSTH các trường TH công lập, là các trường nằm trong hệ thống được Nhà nước đầu tư về mọi mặt từ kinh phí hoạt động đến hương trình giáo dục.

1.2.1.5 Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học

Giáo dục kỹ năng sống cho HS tiểu học là hoạt động giáo dục do các chủ thể giáo dục tổ chức có mục tiêu và kế hoạch, chương trình giáo dục nhà trường tiểu học, nhằm hình thành và phát triển cho HS tiểu học các năng lực cá nhân để các em có khả năng làm chủ bản thân và khả năng ứng phó tích cực với môi trường xung quanh và cuộc sống phù hợp đặc điểm phát triển lứa tuổi học sinh tiểu học, nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục toàn diện của giáo dục phổ thông.

1.2.2. Hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học

1.2.2.1. Khái niệm hoạt động trải nghiệm

Theo Dự thảo chương trình hoạt động trải nghiệm trong trường phổ thông thì "Hoạt động trải nghiệm là hoạt động giáo dục được thực hiện bắt buộc từ lớp 1 đến lớp 12; ở tiểu học được gọi là *Hoạt động trải nghiệm*".

1.2.2.2. Mục đích hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học

Những năng lực cần đạt được của học sinh tiểu học khi tham gia hoạt động trải nghiệm

- * Năng lực thích ứng với cuộc sống thể hiện
- * Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động thể hiện
- * Năng lực định hướng nghề nghiệp thể hiện

1.2.2.3 Chương trình và các giai đoạn tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

Đối với giáo dục tiểu học, nội dung chương trình Hoạt động trải nghiệm tập trung nhiều hơn vào các hoạt động phát triển bản thân, kỹ năng sống, quan hệ với bạn

bè, thầy cô và người thân trong gia đình. Bên cạnh đó, các hoạt động lao động, hoạt động xã hội và làm quen với một số nghề gần gũi cũng được tổ chức thực hiện.

1.2.3. Giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

1.2.3.1. Mục tiêu của giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Trang bị cho HS những kiến thức, thái độ và kỹ năng phù hợp, từ đó hình thành cho các em những thói quen hành vi lành mạnh, tích cực; loại bỏ những hành vi, thói quen tiêu cực trong các mối quan hệ, các tình huống và hoạt động hàng ngày.

1.2.3.2. Nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Nhóm kỹ năng sống hướng tới bản thân

Nhóm kỹ năng sống hướng tới bạn bè, cộng đồng

Nhóm kỹ năng sống hướng tới công việc

Nhóm kỹ năng sống hướng tới xã hội

1.2.3.3. Phương pháp và hình thức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

a) Phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Phương pháp giải quyết vấn đề; Phương pháp đóng vai; Phương pháp diễn đàn; Phương pháp thảo luận nhóm; Phương pháp trò chơi

b. Hình thức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

1.3. Quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

1.3.1. Khái niệm quản lý, quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trường tiểu học

1.3.1.1. Khái niệm quản lý

Quản lý là một quá trình tác động có định hướng phù hợp quy luật khách quan của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý nhằm khai thác và tận dụng hiệu quả những tiềm năng và cơ hội của đối tượng quản lý để đạt được mục tiêu quản lý. Trong một môi trường luôn biến động, chủ thể quản lý tác động bằng các chế định xã hội, tổ chức về nhân lực, tài lực và vật lực, phẩm chất và uy tín, chế độ chính sách, đường lối chủ trương trong các phương pháp quản lý và công cụ quản lý để đạt mục tiêu quản lý.

1.3.1.2. Quản lý giáo dục kỹ năng sống

Quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học là quá trình tiến hành những hoạt động khai thác, lựa chọn, tổ chức và thực hiện hoạt động trải nghiệm, từ chủ thể quản lý theo quá trình hoạt động phù hợp với quy luật khách quan để thực hiện hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục và rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh đã đề ra.

1.3.2. Nội dung quản lý giáo dục kỹ năng sống cho HS thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học

1.3.2.1. Xây dựng kế hoạch hoạt động GDKNS cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học

Quản lý về kế hoạch hoạt động giáo dục KNS bao gồm: quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động thường xuyên, kế hoạch hoạt động theo chủ điểm, kế hoạch bồi dưỡng đội ngũ GV, kế hoạch đầu tư cơ sở vật chất cũng như các điều kiện thực hiện, kế hoạch phối hợp với các lực lượng giáo dục, kế hoạch kiểm tra đánh giá kết quả hoạt động KNS.

1.3.2.2. Quản lý chương trình, nội dung GDKNS cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học

Nội dung chương trình giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm được thể hiện ở các lớp khác nhau với mức độ khác nhau. Chương trình hoạt động trải nghiệm trong dự thảo Chương trình phổ thông mới, giáo dục KNS cho học sinh đã được cụ thể hóa theo bộ sách “Hoạt động trải nghiệm” do tác giả Nguyễn Quốc Hùng chủ biên (2017) từ lớp 1 đến lớp 5.

1.3.2.3 Bồi dưỡng năng lực tổ chức dạy hoạt động trải nghiệm cho giáo viên tiểu học và những đối tượng có liên quan

Việc bồi dưỡng giáo viên cần linh hoạt, có thể bồi dưỡng theo chương trình bồi dưỡng của Bộ Giáo dục và Đào tạo, nhưng cần nhất là bồi dưỡng tại chỗ theo các trường và theo cụm trường tiến đến giáo viên tự bồi dưỡng hiệu quả.

1.3.2.4. Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá hoạt động trải nghiệm cho HS trường TH

Để đánh giá việc thực hiện chương trình hoạt động giáo dục KNS nhà quản lý cần phải bám sát vào mục tiêu đề ra, sử dụng các hình thức đánh giá phù hợp và tuân theo một quy trình đánh giá khoa học. Việc đánh giá thực hiện chương trình hoạt động giáo dục KNS nên theo cách phân loại chủ thể đánh giá, đó là tự đánh giá và đánh giá từ bên ngoài.

1.3.2.5. Phối hợp các lực lượng tham gia giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

- a) Giáo viên chủ nhiệm lớp
- b) Đội TNTP Hồ Chí Minh
- c) Phối hợp với các lực lượng giáo dục khác...

1.3.2.6. Quản lý cơ sở vật chất và các điều kiện thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

- a) Về tài liệu, sách tham khảo
- b) Về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học

1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

1. Điều kiện kinh tế- xã hội của gia đình và địa phương
2. Các văn bản quy định hướng dẫn của ngành về tổ chức hoạt động trải nghiệm và GDKNS cho HS
3. Năng lực chỉ đạo của CBQL
4. Sự tham gia ủng hộ của cha mẹ học sinh
5. Năng lực của GVCNL và GV dạy hoạt động trải nghiệm
6. Đặc điểm tâm sinh lý học sinh TH

Kết luận chương 1

Kĩ năng sống là kĩ năng, năng lực của mỗi cá nhân được hình thành thông qua những trải nghiệm của cá nhân đó trong suốt quá trình tồn tại và phát triển của con người. Hoạt động trải nghiệm tạo cơ hội cho học sinh: huy động tổng hợp kiến thức, kĩ năng của các môn học và lĩnh vực giáo dục khác nhau để trải nghiệm thực tiễn đời sống gia đình, nhà trường và xã hội; tham gia vào tất cả các khâu của quá trình hoạt động, từ thiết kế hoạt động đến chuẩn bị, thực hiện và đánh giá kết quả hoạt động; trải nghiệm, bày tỏ quan điểm, ý tưởng sáng tạo, lựa chọn ý tưởng hoạt động; thể hiện và tự khẳng định bản thân, đánh giá và tự đánh giá kết quả hoạt động của bản thân, của nhóm và của các bạn... dưới sự hướng dẫn, tổ chức của nhà giáo dục, qua đó hình thành và phát triển những phẩm chất chủ yếu và năng lực cốt lõi được tuyên bố trong chương trình tổng thể và các năng lực đặc thù của Hoạt động trải nghiệm.

Chương 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC KĨ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH TRƯỜNG TIỂU HỌC THÀNH PHỐ HÀ NỘI

2.1. Khái quát về giáo dục tiểu học thành phố Hà Nội

2.1.1. Khái quát về vị trí địa lý của thành phố Hà Nội

Hà Nội nằm ở phía hữu ngạn sông Đà và hai bên sông Hồng, vị trí và địa thế thuận lợi cho một trung tâm chính trị, kinh tế, văn hoá, khoa học và đầu mối giao thông quan trọng của Việt Nam.

2.1.2. Khái quát về giáo dục tiểu học ở thành phố Hà Nội

2.1.2.1 Số lượng trường lớp và quy mô học sinh

**Bảng 2.1. Quy mô trường, lớp và học sinh tiểu học thành phố Hà Nội
giai đoạn 2014-2016**

	Số trường		Tr đạt chuẩn		Số lớp		Số học sinh	
	2014-2015	2016-2017	2014-2015	2016-2017	2014-2015	2016-2017	2014-2015	2016-2017
Toàn ngành	707	719	418	438	15841	16491	590382	641850
Công lập	669	676	413	430	14871	15437	561955	612481
Công lập tự chủ	1	3	0	1	30	87	1389	3065
Dân lập	35	39	4	7	822	958	23700	26134
Tư thục	0	1	0	0	0	9	0	170

(Nguồn: Sở GD&ĐT thành phố Hà Nội)

2.1.2.2 *Đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý trường tiểu học*

Năm học 2014-2015, toàn thành phố có 33.361 giáo viên TH.

2.1.2.3. *Thực trạng giáo dục tiểu học*

Ngành GD&ĐT Hà Nội đã tập trung chỉ đạo thực hiện tốt chương trình đổi mới giáo dục phổ thông ở các cấp học.

2.2. **Tổ chức hoạt động khảo sát**

a. *Mục đích khảo sát:*

- Khảo sát thực trạng quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh ở các trường tiểu học.

b. *Nội dung khảo sát:*

Khảo sát thực trạng, mức độ thực hiện, mức độ nhận thức, mức độ tổ chức thực hiện, mức độ các yếu tố ảnh hưởng... đến quản lý hoạt động giáo dục KNS cho HS trường tiểu học.

c. *Phương pháp khảo sát*

- Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi; Phỏng vấn sâu cá nhân; Phương pháp quan sát; Phương pháp nghiên cứu sản phẩm; Phương pháp phân tích; Phương pháp thống kê toán học

d. *Địa bàn và đối tượng khảo sát:*

- 6 trường thuộc nội thành Hà Nội: Tiểu học Thái Thịnh quận Đống Đa, Tiểu học Lê Văn Tám quận Hai Bà Trưng, Tiểu học Thành Công B quận Ba Đình, Tiểu học Trung Yên quận Cầu Giấy; Tiểu học Quỳnh Mai quận Hai Bà Trưng; Tiểu học Ba Đình quận Bà Đình;

- 4 trường thuộc ngoại thành Hà Nội: Tiểu học Đông La, huyện Hoài Đức, Tiểu học Thị Trấn huyện Sóc Sơn, tiểu học Bắc Phú huyện Sóc Sơn; Tiểu học Minh Khai huyện Sơn Tây.

Đối tượng khảo sát gồm:

- Cán bộ quản lý: Hiệu trưởng, phó hiệu trưởng 25 người.

- Giáo viên, cán bộ các đoàn thể trong trường 196 người.

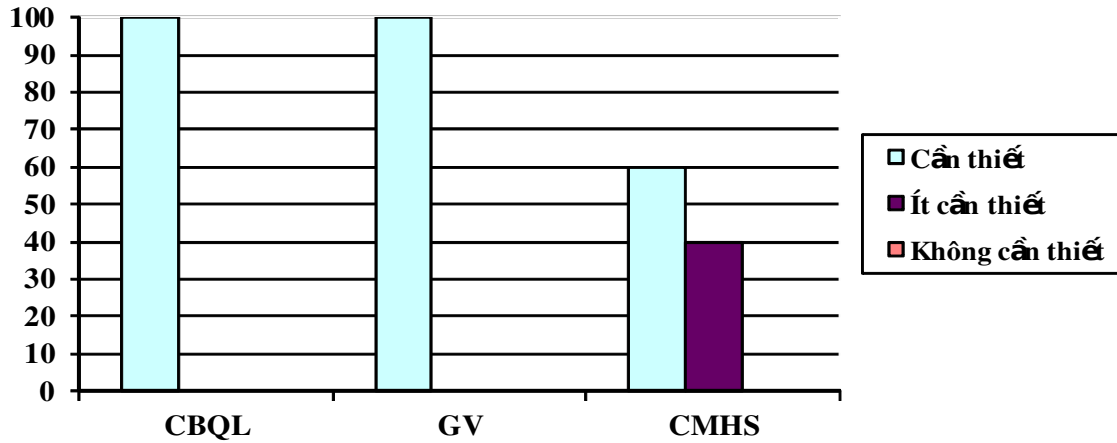
- Cha mẹ học sinh 250 người

- Các lực lượng xã hội, cán bộ các tổ chức đoàn thể, chính trị ngoài nhà trường làm công tác quản lý giáo dục ở địa phương 25 người. Tổng số 496 người.

2.3. **Thực trạng giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học thành phố Hà Nội**

2.3.1. **Nhận thức của khách thể nghiên cứu về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm**

2.3.1.1. **Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và cha mẹ học sinh về vai trò giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học**

Biểu đồ 2.1. Tỷ lệ ý kiến đánh giá nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và cha mẹ học sinh về giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học

2.3.1.2. Nhận thức của các khách thể về các chủ thể tham gia giáo dục KNS cho học sinh TH thông qua hoạt động trải nghiệm

Việc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh chưa được giáo viên nhận thức đầy đủ và bản thân giáo viên cũng chưa xác định rõ việc giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh là nhiệm vụ của những lực lượng giáo dục nào.

2.3.2. Thực trạng nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Qua các ý kiến phỏng vấn sâu của các khách thể nghiên cứu từ CBQL đến GV đều có nhận xét là từ phương pháp dạy học trên lớp, GV đã chú trọng đến dạy học theo nhóm để HSTH có kỹ năng hợp tác làm việc theo nhóm. Vì vậy HS bước đầu có ý thức và thể hiện được kỹ năng làm việc cùng nhau theo nhóm.

Bảng 2.5. Tỷ lệ ý kiến đánh giá mức độ thực hiện giáo dục nhóm kỹ năng sống hướng tới công việc cho học sinh tiểu học

	Tỷ lệ ý kiến đánh giá mức độ thực hiện, %				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Giáo dục kỹ năng tự giác học tập, thể hiện trách nhiệm trong học tập	7,2	26,9	41,7	24,2	2,17	3
2. Giáo dục kỹ năng thể hiện sự trung thực trong học tập	10,5	32,7	45,2	11,6	2,42	1
3. Giáo dục kỹ năng thực hiện các nhiệm vụ được giao một cách có trách nhiệm	7,6	22,8	42,1	27,5	2,10	4
4. Giáo dục kỹ năng sử dụng trang thiết bị của bản thân và ở nơi công cộng.	8,8	19,6	53,9	17,7	2,19	2

Qua ý kiến của 6 hiệu trưởng trường TH cho thấy, hàng năm với các chủ đề ngoại khóa HT đều được quan tâm. Đặc biệt là các hoạt động hướng tới xã hội, hướng tới cộng đồng. Ngay từ HSTH đã được giáo dục KS tham gia giao thông đường

bộ, kĩ năng giao tiếp và ứng xử với cộng đồng. Song những KN đòi hỏi mức độ cao hơn như: Kĩ năng quyết xung đột... thì còn hạn chế. Qua điều tra thực tiễn cho thấy các kĩ năng xã hội của HSTH ở các trường khu vực nội thành cao hơn ở HS các trường TH khu vực ngoại thành Hà Nội.

2.3.3. Thực trạng thực hiện hình thức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Bảng 2.7. Kết quả ý kiến đánh giá hình thức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Hình thức giáo dục	Tỷ lệ ý kiến đánh giá mức độ vận dụng, %				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Thông qua dạy học tích hợp các môn học trên lớp.	9,8	12,6	60,4	17,2	2,15	3
2. Thông qua các chủ đề tự chọn	7,1	24,5	52,7	15,7	2,23	2
3. Thông qua hoạt động ngoài giờ lên lớp	18,4	30,9	45,35	5,35	1,75	1
4. Thông qua hoạt động các câu lạc bộ	4,8	18,1	46,6	30,5	1,97	5
5. Thông qua các giờ sinh hoạt lớp và hoạt động dưới cờ	6,9	21,1	42,8	29,2	2,06	4

Hình thức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp được tán thành nhiều nhất. Cụ thể, có đến 18,4% ý kiến đánh giá hình thức giáo dục này là tốt và 30,9% ý kiến đánh giá là khá. Điều này cho thấy mức độ cần thiết của giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động ngoài giờ lên lớp và ưu thế của hình thức này.

2.3.4. Thực trạng phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Bảng 2.8. Tỷ lệ ý kiến đánh giá phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Phương pháp	Tỷ lệ ý kiến đánh giá, %				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Rất thường xuyên	Thường xuyên	Không thường xuyên	Chưa sử dụng		
1. Làm gương	7,5	38,1	50,5	3,9	2,49	2
2. Nói gương người khác	10,3	48,4	29,8	11,5	2,57	1
3. Phương pháp trải nghiệm	7,7	20,6	36,2	35,5	2,00	5
4. Phương pháp giải quyết vấn đề	4,9	30,2	40,7	20,5	3,7	4
5. Phương pháp đóng vai	8,8	16,9	41,3	33,0	1,93	6
6. Phương pháp thảo luận nhóm	12,6	37,4	44,5	5,5	2,57	1
7. Phương pháp trò chơi	6,3	39,7	25,8	28,2	2,24	3

Ngoài nội dung giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cũng có vai trò quan trọng trong việc lôi cuốn và tạo cho học sinh tiểu học nắm được những kỹ năng sống cần thiết. Kết quả khảo sát được thể hiện trong Bảng 2.8 cho thấy, các phương pháp để giáo dục cho học sinh trong các nhà trường tiểu học đều chưa được vận dụng nhiều, chưa thường xuyên.

2.4. Thực trạng quản lý giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học thành phố Hà Nội

2.4.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm trong các trường tiểu học

Kết quả khảo sát cho thấy rằng việc xây dựng kế hoạch giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh chưa thực sự được BGH nhà trường quan tâm, hầu hết các nội dung điều tra được đánh giá ở mức độ bình thường và chưa tốt. Như vậy ngay từ đầu năm học BGH nhà trường chưa có kế hoạch cụ thể, chi tiết về hoạt động này, kế hoạch chuyên môn vẫn được BGH nhà trường chú trọng hơn. Đó cũng là một trong những nguyên nhân dẫn đến hiệu quả của hoạt động giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trong các nhà trường chưa cao.

2.4.2. Thực trạng quản lý chương trình, nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh

2.4.2.1 Thực trạng quản lý chương trình, nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trong việc tích hợp vào các môn học văn hóa của giáo viên

Đối với Sở GD và ĐT thành phố Hà Nội hàng năm vẫn tổ chức thi GV dạy giỏi các cấp, thông qua hình thức này sở đã nhắc nhở GV các trường đặc biệt coi trọng tổ chức các hoạt động trải nghiệm để HS có điều kiện tham gia hoạt động thông qua đó hình thành và phát triển KNS. Với những tiết dạy của GV dạy giỏi đã thực sự thể hiện lồng ghép GDKNS thông qua trải nghiệm cho HSTH.

2.4.2.2 Thực trạng quản lý chương trình, nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS trong công tác chủ nhiệm lớp của GV

Bảng 2.11. Kết quả đánh giá mức độ thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trong công tác chủ nhiệm lớp của giáo viên

Nội dung	Mức độ thực hiện				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Lập kế hoạch cho giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm	-	15,6	35,3	49,1	1,66	5
2. Tổ chức, triển khai nội dung phong phú, hấp dẫn, phù hợp	15,2	28,5	50,7	5,6	2,53	1
3. Phối hợp với GV bộ môn, Đội TNTP HCM, CMHS để GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	12,5	33,0	46,5	8,0	2,50	2
4. Đánh giá kết quả tham gia GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm của học sinh	6,8	24,7	45,4	23,1	2,15	3
5. Rút kinh nghiệm sau mỗi hoạt động	10,1	15,9	48,8	25,2	2,11	4

2.4.2.3 Thực trạng quản lý chương trình, nội dung giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS trong các hoạt động GD ngoài giờ lên lớp

Bảng 2.13. Thực trạng việc tích hợp hoạt động GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm với HĐ GDNGLL

Nội dung	Mức độ thực hiện				Điểm trung	Xếp thứ
	Tốt	Khá	Trung	Yếu		

			bình		bình	bậc
1. Xây dựng kế hoạch tích hợp cho GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm với HĐ GDNGLL	14,8	35,4	34,6	15,2	2,50	2
2. Tổ chức, triển khai nội dung phong phú, hấp dẫn, phù hợp	15,3	25,7	51,0	8,0	2,48	3
3. Phối hợp với GV bộ môn, GVCN, CMHS để tổ chức các hoạt động	18,5	32,3	45,9	3,3	2,66	1
4. Đánh giá kết quả tham gia GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm của học sinh	8,2	24,4	45,1	22,3	2,18	4
5. Rút kinh nghiệm sau mỗi hoạt động	10,6	15,8	40,7	32,9	2,04	5

2.4.3 Thực trạng tổ chức bồi dưỡng GV dạy giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh các trường tiểu học

Bảng 2.15. Thực trạng mức độ tổ chức bồi dưỡng GV dạy giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh các trường tiểu học

Nội dung	Mức độ thực hiện				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng GV dạy HĐTN	12,6	26,1	45,7	15,6	2,36	3
2. Xác định nội dung bồi dưỡng phù hợp với năng lực GV nhà trường	10,9	32,4	51,8	4,9	2,49	2
3. Triển khai bồi dưỡng GV với hình thức linh hoạt	16,8	23,6	52,4	7,2	2,50	1
4. Đánh giá kết quả tham gia bồi dưỡng của GV	8,7	31,8	43,9	15,6	2,34	4
5. Tạo môi trường để GV ứng dụng các kĩ năng được bồi dưỡng	11,4	28,2	39,5	20,9	2,30	5

Xuất phát từ nhu cầu và năng lực thực tiễn của GV hầu hết các trường TH được khảo sát đã xây dựng KH và tiến hành xác định nội dung bồi dưỡng, từ đó huy động các nguồn lực và tổ chức bồi dưỡng cho GV trường mình một cách linh hoạt.

2.4.4. Thực trạng quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học

Bảng 2.16. Kết quả đánh giá mức độ thực hiện kiểm tra, đánh giá giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh TH

Nội dung	Mức độ thực hiện				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Xây dựng các tiêu chí kiểm tra đánh giá phù hợp	0	22,6	39,4	38,0	1,85	6
2. Đánh giá việc xây dựng kế hoạch hoạt động giáo dục KNS thông qua hồ sơ sổ sách theo quy định	11,5	32,7	33,2	22,6	2,33	1
3. Đánh giá thực hiện kế hoạch GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm của các lực lượng trong nhà trường	0	22,8	46,1	31,1	1,92	5
4. Kiểm tra đột xuất việc thực hiện kế hoạch GD	0	18,5	40,9	40,6	1,78	7

KNS thông qua hoạt động trải nghiệm của các lực lượng trong nhà trường						
5. Kiểm tra đánh giá kết quả GD KNS thông qua kết quả rèn luyện của học sinh	0	28,4	56,2	15,4	2,13	2
6. Kiểm tra việc phối hợp các lực lượng giáo dục	0	35,5	40,8	23,7	2,12	3
7. Kiểm tra việc sử dụng các trang thiết bị, kinh phí phục vụ cho GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm	5,7	22,8	38,2	33,3	2,01	4

Nhận xét: kết quả điều tra ở bảng trên cho thấy trong các nội dung đánh giá mức độ thực hiện GDKHS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh TH thì nội dung: Đánh giá việc xây dựng kế hoạch hoạt động giáo dục KNS thông qua hồ sơ sổ sách theo quy định xếp thứ 1.

2.4.5. Thực trạng phối hợp các lực lượng trong trường và ngoài xã hội để tổ chức các hoạt động GD kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

Bảng 2.17. Tỷ lệ ý kiến đánh giá mức độ phối hợp các lực lượng trong trường và ngoài xã hội để tổ chức các hoạt động GD kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

Nội dung	Tỷ lệ ý kiến đánh giá, %				Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu		
1. Xây dựng cơ chế phối hợp với cha mẹ học sinh GDKNS thông qua hoạt động trải nghiệm	6,5	29,2	41,4	22,9	2,19	4
2. Khai thác tối đa các lực lượng ngoài nhà góp phần GDKNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	13,8	31,6	47,1	7,5	2,52	2
3. Phối hợp với GV bộ môn, để giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	15,5	35,3	43,8	5,4	2,61	1
4. Phối hợp chặt chẽ với ĐTNTPHCM và các tổ chức Công đoàn tham gia giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm của học sinh	3,7	27,7	49,0	19,6	2,15	5
5. Phát huy tốt vai trò của Hội cha mẹ học sinh nhà trường trong GDKNS thông qua hoạt động trải nghiệm	8,6	28,1	44,9	18,4	2,27	3

Qua khảo sát, phỏng vấn các lực lượng tham gia giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở trong và ngoài nhà trường nhận thấy công tác quản lý sự phối hợp của các lực lượng thực hiện khá hiệu quả. Các đoàn thể như Chi bộ Đảng, Công đoàn, Đội TNTP HCM, từng cha mẹ học sinh và Hội cha mẹ học sinh trong nhà trường đều được huy động tối đa trong GDKNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

2.4.6. Thực trạng quản lý cơ sở vật chất và tài chính phục vụ hoạt động GD kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

Về thực trạng quản lý cơ sở vật chất và tài chính phục vụ cho công tác giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm đều ở mức trung bình và các nội

dung này cũng được các giáo viên và các cán bộ quản lý giáo dục đánh giá không đồng đều nhau.

2.5. Thực trạng những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý GDKNS cho HS thông qua hoạt động trải nghiệm ở các trường tiểu học

Bảng 2.19. Thực trạng mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đến quản lý GDKNS cho HS thông qua hoạt động trải nghiệm

Các yếu tố ảnh hưởng	Mức độ ảnh hưởng			Điểm trung bình	Xếp thứ bậc
	Ảnh hưởng nhiều	Ảnh hưởng ít	Không Ảnh hưởng		
1. Điều kiện kinh tế- xã hội của địa phương	5,3	37,9	56,8	1,48	6
2. Các văn bản quy định hướng dẫn của ngành về tổ chức hoạt động trải nghiệm và GDKNS cho HS	51,3	32,2	16,5	2,35	1
3. Năng lực chỉ đạo của CBQL	6,3	45,7	48,0	1,58	4
4. Sự tham gia ủng hộ của cha mẹ học sinh	11,8	25,5	62,7	1,49	5
5. Năng lực của GV dạy hoạt động trải nghiệm	32,3	53,7	30,1	2,34	2
6. Năng lực chủ nhiệm lớp của GVCNL	23,9	46,4	29,7	1,94	3
7 Đặc điểm tâm sinh lý học sinh TH	6,3	36,9	56,8	1,46	7

Qua thực trạng các yếu tố ảnh hưởng cho thấy các cấp quản lý cần xây dựng hệ thống các văn bản quy định đồng bộ thống nhất trong toàn ngành để có thể hướng dẫn các trường học và GV thực hiện việc đổi mới như hiện nay.

2.6. Đánh giá chung

a. Ưu điểm

Theo chủ trương của Bộ Giáo dục và Đào tạo, dưới sự chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Hà Nội, thời gian qua các trường tiểu học thành phố Hà Nội đã quan tâm đến triển khai giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh, từ đó để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh.

Điểm nổi bật của giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm ở các trường tiểu học thành phố Hà Nội là đa số cán bộ quản lý và giáo viên đều nhận thức khá tốt về sự cần thiết và tính cấp bách giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trường tiểu học trong bối cảnh hiện nay.

Cha mẹ học sinh luôn đồng thuận với chủ trương của nhà trường đề ra trong công tác giáo dục KNS cho học sinh, bước đầu cũng đã có sự phối kết hợp tốt với giáo viên chủ nhiệm để quản lý và giúp nhà trường trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục KNS cho các em học sinh tiểu học.

Đa số trường tiểu học được nghiên cứu đã thực hiện khá nghiêm túc các văn bản mang tính pháp lý của các cấp có thẩm quyền về tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học. Nhiều trường tiểu học đã quan tâm xây dựng nội dung và đặc biệt là triển khai nhiều hình thức giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh, bước đầu đạt được một số kết quả tích cực.

Nhiều trường tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội đã xây dựng được bộ máy và bố trí lực lượng giáo dục thực hiện giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua các hoạt động giáo dục trên lớp và các hoạt động ngoài giờ lên lớp, đã xây dựng kế hoạch

cụ thể về giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm, và tiến hành thực hiện theo kế hoạch đề ra.

Một số ít nhà trường có các biện pháp tổ chức, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống cho HS tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm, đã xây dựng được cơ chế quản lý và phối hợp quản lý việc giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS giữa các lực lượng giáo dục nhà trường, gia đình và xã hội.

Nhiều trường làm tốt công tác huy động các nguồn lực tham gia hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm và phần nào đáp ứng được một số điều kiện về cơ sở vật chất phục vụ hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh.

b. Hạn chế

- Mục tiêu, kế hoạch của công tác giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm chưa được xác định rõ ràng, chưa có chỉ đạo cụ thể về nội dung, chương trình và kế hoạch giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, đặc biệt là trong công tác chủ nhiệm và các hoạt động giáo dục khác. Vì thế nhiều học sinh tiểu học còn yếu trong kỹ năng giao tiếp, kỹ năng chăm sóc bản thân.

- Các hình thức tổ chức, các phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh chưa được phong phú, đa dạng, hấp dẫn và chưa được thường xuyên.

- Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về trách nhiệm thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh chưa đồng nhất. Giáo viên tham gia dạy kỹ năng sống còn thiếu kiến thức, kỹ năng tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng sống. Việc tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng giáo viên về hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm chưa được quan tâm thực hiện.

- Sự phối hợp của các lực lượng chưa đồng bộ, nhận thức về giáo dục kỹ năng sống của các lực lượng bên ngoài nhà trường, nhất là các bậc cha mẹ học sinh chưa rõ ràng về mục tiêu, nội dung và các phương pháp giáo dục kỹ năng sống để cùng nhà trường và các tổ chức đoàn thể thực hiện tốt hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

- Các nhà trường còn thiếu về cơ sở vật chất phục vụ hoạt động giáo dục thể chất như nhà đa năng, trang thiết bị dạy học hiện đại. Ngân sách địa phương chi cho các nhà trường ít, kinh phí của trường hạn hẹp. Việc tổ chức các hoạt động lớn về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, các hoạt động của Đội TNTP chưa được liên tục. Công tác khen thưởng chưa được quan tâm đúng mức. Sự ủng hộ đóng góp của cha mẹ học sinh về vật chất rất hạn chế do điều kiện kinh tế của nhân dân địa phương còn rất nghèo khó.

- Công tác chỉ đạo tổ chức của lãnh đạo các nhà trường chưa cụ thể, rõ ràng thiếu các văn bản hướng dẫn chuyên sâu về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học. thiếu sự đầu tư về chất lượng.

- Các bộ máy nhà trường và bố trí nhân sự ở các nhà trường thực hiện chưa hiệu quả, còn hình thức, không thiếu nhà trường có thành lập tổ chức và các ban nhưng thiếu sự đầu tư cho công tác nhân sự tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

- Công tác giáo dục kỹ năng sống mới chỉ được triển khai trong kế hoạch để đối phó với cơ quan quản lý cấp trên mà chưa tổ chức thực hiện một cách có hệ thống và bài bản.

- Chưa thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm. Việc tổ chức, chỉ đạo và đánh giá hiệu quả của hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh cũng chưa thường xuyên, chưa đánh giá được theo giai đoạn của quá trình giáo dục.

- Chưa có hệ thống tiêu chí đánh giá công tác quản lý cũng như thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

- Chưa xây dựng được cơ chế phối hợp các lực lượng trong việc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh.

c. Nguyên nhân của hạn chế trong quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở các trường tiểu học:

- Hết các nhà trường vẫn coi trọng việc truyền thụ kiến thức cho học sinh hơn là rèn cho các em có kỹ năng, kỹ xảo để vận dụng các kiến thức và thực tiễn cuộc sống. Chưa gắn được lý thuyết với thực hành, chưa thực hiện được yêu cầu đổi mới phương pháp giáo dục phổ thông.

- Quy trình thiết lập bộ máy và bố trí nhân sự ở các nhà trường chưa đúng thành phần, cơ cấu, chưa phát huy được vai trò của cán bộ nòng cốt, thiếu sự đầu tư cho công tác nhân sự tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sống cho học sinh.

- Bản thân các giáo viên còn mơ hồ về việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.

- Các nhà trường mặc dù đã có kế hoạch và tổ chức thực hiện, song chưa sát sao trong công tác kiểm tra, đánh giá, thiếu các tiêu chí đánh giá cụ thể nên khó tiến hành các hoạt động kiểm tra, vì thế hiệu quả của công tác giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm chưa cao.

Kết luận chương 2

Các trường tiểu học thành phố Hà Nội đã đưa hoạt động giáo dục kỹ năng sống vào nhà trường; phát động, chỉ đạo các lực lượng giáo dục trong nhà trường như GV chủ nhiệm lớp, GV bộ môn, BPT Đội, phối hợp với công đoàn, CMHS và các ban ngành ở địa phương tham gia giáo dục KNS cho học sinh nhà trường. Những nỗ lực đó bước đầu cũng tạo được sự chuyển biến về nhận thức cho GV, HS, CMHS trong công tác giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh và kết quả GDKNS cho HSTH ở các trường được nghiên cứu đạt mức độ khá và tốt, điều này cho thấy KNS của HSTH thành phố Hà Nội tương đối tốt.

Những vấn đề, những yếu kém và bất cập nêu trên không thể giải quyết, khắc phục được bằng các giải pháp cục bộ, đơn lẻ, bề mặt nhất thời, thiếu chiến lược và tầm nhìn dài hạn, thiếu tính đồng bộ và hệ thống, chưa đạt tới chiều sâu bản chất của vấn đề. Để giải quyết được căn bản những vấn đề đặt ra cần có những giải pháp đột phá, đồng bộ và toàn diện trong quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Chương 3

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH TIỂU HỌC Ở THÀNH PHỐ HÀ NỘI

3.1. Định hướng phát triển giáo dục thành phố Hà Nội đến năm 2020

Xây dựng và phát triển hệ thống giáo dục - đào tạo thu đô Hà Nội trở thành trung tâm về đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài cho đất nước. Phấn đấu trở thành một trung tâm đào tạo có uy tín ở khu vực và có dân trí cao; đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và khoa học công nghệ của Thủ đô văn minh - hiện đại, nhu cầu giáo dục của các tầng lớp dân cư và chuẩn bị cho thế hệ trẻ Thủ đô bước vào giai đoạn mới của công cuộc phát triển theo hướng công nghiệp hóa và hiện đại hóa. Hình thành phát triển nhân cách con người Thủ đô văn minh, thanh lịch, năng động, sáng tạo, tài hoa xứng đáng với truyền thống 1000 năm Thăng Long - Hà Nội.

3.2. Nguyên tắc đề xuất biện pháp

3.2.1. *Đảm bảo thực hiện mục tiêu giáo dục tiểu học*

3.2.2. *Đảm bảo tính thống nhất giữa dạy học và giáo dục*

3.2.3. *Đảm bảo tính phù hợp với điều kiện thực tế của từng trường tiểu học*

3.2.4. *Đảm bảo phát huy được lực lượng giáo dục tham gia giáo dục kỹ năng sống cho học sinh*

3.2.5. *Đảm bảo tính linh hoạt trong giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học*

3.3. Biện pháp quản lý giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học thành phố Hà Nội

3.3.1. *Tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm*

a) Mục tiêu của biện pháp

Với hệ thống các quy định về giáo dục kỹ năng sống như: Mục tiêu giáo dục kỹ năng sống; Nội dung giáo dục kỹ năng sống cho học sinh TH, các phương pháp và hình thức giáo dục kỹ năng sống cho học sinh...

b) Nội dung thực hiện

c) Các điều kiện thực hiện

3.3.2. *Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ CBQL và GV tiểu học tham gia giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm*

a) Mục tiêu của biện pháp

Biện pháp nhằm nâng cao nhận thức, xác định vai trò, trách nhiệm giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm; đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực quản lý, thực hiện cho đội ngũ CBQL-GV và các LLGD khác để nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm của các nhà trường.

b) Nội dung thực hiện

- Nâng cao nhận thức cho CB, GV và các LLGD trong và ngoài nhà trường về tầm quan trọng của công tác giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh

- Bồi dưỡng CBQL, GV có đủ năng lực QL và thực hiện thông qua việc thực hiện một số nội dung

- Bồi dưỡng năng lực chuyên môn thực hiện hiệu quả việc giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm

c) Các điều kiện thực hiện

3.3.3. Tăng cường kiểm tra, đánh giá việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh

a) Mục tiêu của biện pháp

Tiêu chí đánh giá giúp cho giáo viên xác định được chuẩn đánh giá từ đó xác định được mục tiêu giáo dục kỹ năng sống cho học sinh và xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện mục tiêu đề ra

b) Nội dung thực hiện

Trong quá trình thực hiện các hoạt động dựa trên kế hoạch đề ra trong năm học, ban giám hiệu sẽ tiến hành xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá công tác quản lý và thực hiện giáo dục kỹ năng sống để tạo điều kiện thuận lợi cho công tác kiểm tra, đánh giá trong suốt quá trình, theo từng giai đoạn và theo từng công việc.

c) Các điều kiện thực hiện

Yêu cầu cấp thiết là các tiêu chí được xây dựng phải bảo đảm tính khách quan và chính xác, xuất phát từ tình hình thực tế thực hiện các hoạt động giáo dục kỹ năng sống của học sinh nhà trường, công tác quản lý và các văn bản hướng dẫn.

3.3.4. Xây dựng cơ chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh

a) Mục tiêu của biện pháp

Tổ chức xây dựng và hoàn thiện cơ chế QL phối hợp giữa gia đình, nhà trường, xã hội sẽ góp phần thúc đẩy việc thực hiện nội dung và nhiệm vụ của các biện pháp được thuận lợi hơn. Việc xây dựng cơ chế phối hợp giữa các LLGD, một mặt là tạo dựng ra những mối quan hệ tốt đẹp giữa các LLGD, mặt khác tạo ra sự thống nhất, liên tục trong quá trình giáo dục về các mặt thời gian, không gian. Cơ chế này sẽ đáp ứng được đòi hỏi tất yếu của quá trình giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm trong giai đoạn hiện nay.

b) Nội dung thực hiện

1) Cơ chế phối hợp giữa nhà trường với gia đình:

2) Cơ chế phối hợp giữa nhà trường với xã hội:

- Xây dựng một môi trường giáo dục lành mạnh ở cộng đồng dân cư:

- Tạo ra một quá trình giáo dục thống nhất và liên tục về các mặt thời gian, không gian.

3) Cơ chế phối hợp giữa gia đình với xã hội:

4) Xây dựng môi trường tự giáo dục trong HS thông qua các hoạt động trải nghiệm:

c) Các điều kiện thực hiện

3.3.5. Chỉ đạo xây dựng danh mục các KNS phù hợp với học sinh TH theo tinh thần Chương trình giáo dục phổ thông mới

a) Mục tiêu của biện pháp

Danh mục các KNS tương ứng với các GTS, với các biểu hiện cụ thể thông qua hành vi và ngôn ngữ có chức năng định hướng cho HS tự phấn đấu, rèn luyện, để giáo viên, CMHS, các tổ chức xã hội có căn cứ để giúp đỡ, nhắc nhở các em làm theo. Đây còn là bộ công cụ đánh giá kết quả của hoạt động cũng như hiệu quả của công tác quản lý hoạt động này.

b) Nội dung biện pháp

1. Xác định các nhóm KNS và các hành vi và ngôn ngữ tương ứng nên và không

nên làm.

2. Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá mức độ thực hiện các KNS thông qua hành vi và ngôn ngữ của HS trong các tình huống khác nhau.

c) Cách thức tiến hành và điều kiện thực hiện biện pháp

3.4. Khảo nghiệm mức độ nhận thức về tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp được đề xuất

3.4.1. Khảo nghiệm

a) Mục đích khảo nghiệm: Thăm dò tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp được đề xuất.

b) Đối tượng khảo nghiệm

+ Ban Giám hiệu: 21 người

+ Giáo viên: 186 người (165GV chủ nhiệm, 21 cán bộ các đoàn thể)

c) Nội dung khảo nghiệm

+ Nhận thức về tính cấp thiết của 5 biện pháp theo 3 mức độ:

* Rất cấp thiết (RCT); Cấp thiết (CT); Không cấp thiết (KCT)

+ Nhận thức về tính khả thi của 5 biện pháp theo 3 mức độ:

* Rất khả thi (RKT); Khả thi (KT); Không khả thi (KKT)

d) Phương pháp khảo nghiệm: Điều tra bằng phiếu hỏi

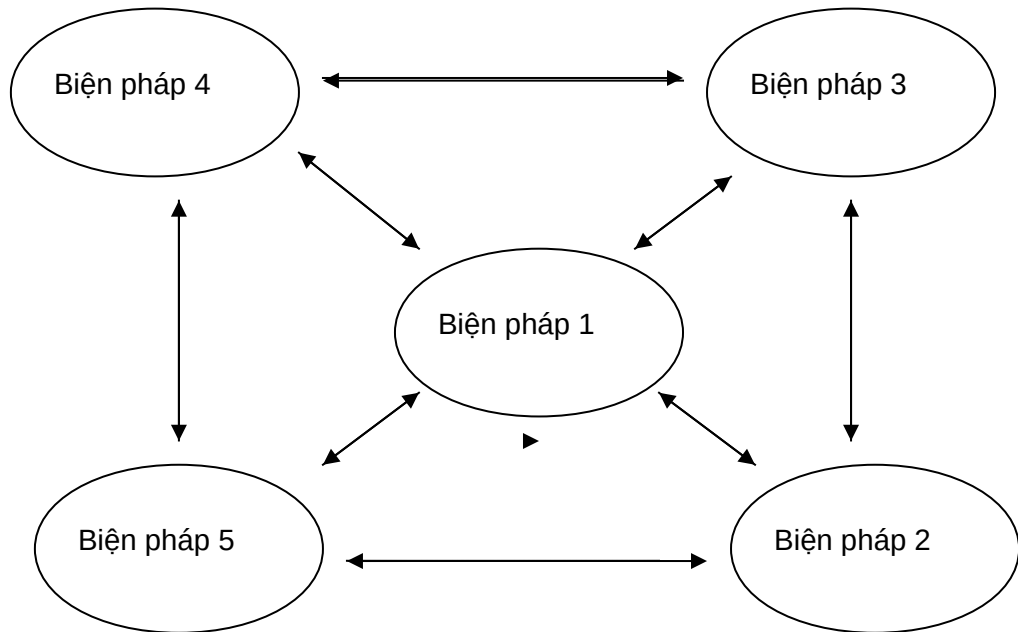
Bảng 3.1. Kết quả khảo sát tính cấp thiết các biện pháp

Nội dung biện pháp	Tính cấp thiết						Giá trị trung bình	Thứ bậc
	RCT		CT		KCT			
	SL	%	SL	%	SL	%		
B.P1 Tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm	115	55,6	69	33,3	23	11,1	2,72	3
B.P2 Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ CBQL và GV tiểu học tham gia giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.	132	63,8	63	30,4	12	5,8	2,87	1
B.P3 Tăng cường kiểm tra, đánh giá việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	121	58,5	75	36,2	11	5,3	2,81	2
B.P4 Xây dựng cơ chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	98	47,3	85	41,1	24	11,6	2,62	4
B.P 5. Chỉ đạo xây dựng danh mục các KNS phù hợp với học sinh TH theo tinh thần Chương trình giáo dục phổ thông mới	115	55,6	69	33,3	23	11,1	2,72	3

Bảng 3.2. Kết quả khảo sát về tính khả thi của các biện pháp

Nội dung biện pháp	Tính khả thi						Giá trị trung bình	Thứ bậc
	RKT		KT		KKT			
	SL	%	SL	%	SL	%		
B.P1 Tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm	87	42,0	103	49,8	17	8,2	2,60	1
B.P2 Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ CBQL và GV tiểu học tham gia giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.	91	44,0	89	43,0	27	13,0	2,57	2
B.P3 Tăng cường kiểm tra, đánh giá việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	56	27,1	122	58,9	29	14,0	2,37	3
B.P4 Xây dựng cơ chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	81	39,1	114	55,1	12	5,8	2,60	1
B.P5. Chỉ đạo xây dựng danh mục các KNS phù hợp với học sinh TH theo tinh thần Chương trình giáo dục phổ thông mới	87	42,0	103	49,8	17	8,2	2,60	1

3.4.2. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Sơ đồ 3.1. Mối quan hệ giữa các biện pháp quản lý GDKNS thông qua hoạt động trải nghiệm CHO HSTH

3.5. Thử nghiệm biện pháp đề xuất

- Mục đích thử nghiệm:
- Đối tượng, thời gian, địa điểm thử nghiệm
- Nội dung thử nghiệm
- Phương pháp thực hiện
- Kết quả thử nghiệm

Bảng 3.3. Kết quả thử nghiệm

Các tiêu chí đánh giá thử nghiệm	Tự đánh giá của giáo viên, %		Độ chênh lệch
	Trước BD	Sau BD	
<i>Nâng cao năng lực đội ngũ QL và thực hiện GD KNS</i>			
+ Nhận thức về việc tham gia giáo dục KNS cho HS là trách nhiệm của mọi CB, GV trong trường	71,6	96	24.4
+ Nhận thức về vai trò của KNS trong việc phát triển nhân cách học sinh	75,4	88,6	13.2
+ Nhận thức về KNS có vai trò thúc đẩy các nhân phát triển	77,3	92,4	15.1
+ CB, GV có khả năng tự xây dựng kế hoạch thực hiện thông qua hoạt động trải nghiệm	56,6	90,5	33.9
+ GVCN chủ động phối hợp với gia đình, xã hội để GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS	66	88,6	22.6
+ Cán bộ các đoàn thể trong trường nắm bắt mọi chủ trương, đường lối của Đảng, của chính quyền, của nhà trường về việc GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS.	73,5	100	26.5
<i>Năng lực sư phạm</i>			
+ Giáo viên có năng lực tổ chức quá trình dạy học, giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	68	90,5	22.5
+ Giáo viên có năng lực thiết kế giáo án môn học, kế hoạch hoạt động giáo dục, năng lực ra đề thi, chấm thi, trả bài hướng tới mục tiêu giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.	49	92,4	43.4
+ Các LLGD có năng lực ứng xử các tình huống trong giảng dạy và giáo dục theo định hướng giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.	68	85	17
<i>Năng lực chuyên môn</i>			
+ Giáo viên có kiến thức khoa học về bộ môn và các kiến thức liên quan để lồng ghép GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	60,3	86,7	26.4
+ Giáo viên có phương pháp giảng dạy bộ môn với từng bài, kiểu bài có lồng ghép GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm	56,6	85	28.4
+ Giáo viên có tinh thần sáng tạo, khả năng đúc rút và phổ biến kinh nghiệm GD KNS thông qua hoạt động trải nghiệm	56,6	83	26.4
+ Giáo viên có khả năng tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về việc giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho mình và đồng nghiệp.	54,7	88,6	33.9
+ Giáo viên có khả năng nâng cao chất lượng bài dạy, giờ dạy	70	86,6	16.6
+ Giáo viên có khả năng nắm bắt mục đích, yêu cầu từng bài, kiểu bài chú trọng mục tiêu giáo dục kỹ năng sống ; có đủ và vững vàng kiến thức để dạy tất cả các khối lớp	73,5	90	16,5

Sau thử nghiệm, nhận thức của cán bộ, giáo viên có mức độ chênh lệch cao. Họ hiểu rằng giáo dục kỹ năng sống là trách nhiệm của mọi CB, GV trong trường (mức độ chênh lệch là 24,4%);

Sau thử nghiệm, giáo viên có năng lực thiết kế giáo án môn học, kế hoạch hoạt động giáo dục, năng lực ra đề thi, chấm thi, trả bài hướng tới mục tiêu giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm, mức độ chênh lệch là cao nhất 43,4%. Đây là những nội dung rất quan trọng trong quá trình dạy học của giáo viên. Tỷ lệ chênh lệch trước và sau thử nghiệm cao thứ 2 là giáo viên có khả năng tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về việc giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho mình và đồng nghiệp (33,9%). Đây cũng là một nội dung vô cùng quan trọng trong quá trình dạy học, điều này cũng chứng tỏ rằng giáo viên đã có đủ kiến thức, kỹ năng để thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh. Ngoài ra, tỷ lệ chênh lệch của các nội dung còn lại cũng đạt mức độ khá cao, chiếm từ 16,5 đến 28%.

Kết luận chương 3

Để khắc phục những bất cập và hạn chế giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học thành phố Hà Nội, luận án đã xây dựng hệ thống các biện pháp quản lý nhằm khắc phục các bất cập và hạn chế đó. Các biện pháp tập trung giải quyết các vấn đề liên quan đến: Tổ chức triển khai phổ biến các quy định của ngành và của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội về giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học; Tổ chức bồi dưỡng để nâng cao năng lực đội ngũ thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học; Xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá và tăng cường kiểm tra, đánh giá việc thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh; Tổ chức xây dựng cơ chế quản lý phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh; Xây dựng danh mục các KNS phù hợp với học sinh TH theo tinh thần Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể. Các biện pháp đề xuất được tác giả luận án tổ chức khảo nghiệm về tính cấp thiết và tính khả thi và triển khai thực nghiệm biện pháp *Tổ chức bồi dưỡng để nâng cao năng lực đội ngũ thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học*. Kết quả khảo nghiệm và thực nghiệm cho thấy các biện pháp đề xuất là cấp thiết và khả thi và có tác động rất lớn đến việc nâng cao chất lượng giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh tiểu học thành phố Hà Nội.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

1. Giáo dục kỹ năng sống là một nội dung quan trọng trong quá trình dạy học, giáo dục của nhà trường, góp phần hình thành một số năng lực cho học sinh để phát triển toàn diện nhân cách cho các em, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục đề ra, hoạt động giáo dục kỹ năng sống gắn nhà trường với thực tiễn, giúp các em trải nghiệm, phát huy tính chủ động, sáng tạo của các em; biến quá trình giáo dục thành tự giác.

2. Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học là những cách thức quản lý nội dung hoạt động dạy học, giáo dục để quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống nhằm đạt được mục tiêu mà chương trình đặt ra.

3. Qua khảo sát, đánh giá thực trạng thực hiện và quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở 10 trường Tiểu học trên địa bàn thành phố Hà Nội cho thấy: Hầu hết các trường tiểu học đã xây dựng được kế hoạch giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh và phù hợp với từng trường. Cán bộ quản lý nhà trường đã tổ chức triển khai có hiệu quả từ việc xây dựng bộ máy và phân công nhân sự trợ lý; đến việc huy động cơ sở vật chất và tạo môi trường từ các lực lượng giáo dục tham gia giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

4. Kết quả khảo nghiệm cho thấy tính cấp thiết, tính khả thi của các biện pháp và vai trò tích cực của hoạt động này trong việc góp phần hình thành và phát triển toàn diện nhân cách học sinh. Kết quả thử nghiệm cho thấy biện pháp 2 rất khả quan và mang lại hiệu quả cao trong công tác quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm. Kết quả thử nghiệm cũng khẳng định hiệu quả giáo dục kỹ năng sống trong đội ngũ giáo viên- những người trực tiếp giáo dục kỹ năng sống cho học sinh tiểu học của nhà trường có vai trò quyết định hiệu quả giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho các em - chính vì vậy trong quản lý cần quan tâm bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn và phương pháp giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh.

2. Khuyến nghị

2.1. Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo

- Rà soát lại để ban hành hệ thống văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện giáo dục KNS thông qua hoạt động trải nghiệm cho các bậc học một cách cụ thể.

- Thiết kế chương trình, sách giáo khoa hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS tiểu học.

- Xây dựng các quy định nội dung nghiệp vụ tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm là một trong những chương trình đào tạo của các trường sư phạm và chương trình bồi dưỡng thường xuyên đối với đội ngũ GV.

2.2. Đối với Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

- Hàng năm chỉ đạo và cấp kinh phí bồi dưỡng để tập huấn cho GVCN trong các trường TH nhằm nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò và phương pháp cách thức tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh TH.

- Cải tiến cách đánh giá nhà trường, đánh giá HS để nhà trường có trách nhiệm tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.

- Tăng cường công tác kiểm tra và xây dựng tiêu chí đánh giá hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm của các nhà trường.

2.3. Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo quận, huyện

- Tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ, GV các nhà trường về tầm quan trọng của hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm trong việc hình thành nhân cách học sinh.

- Tổ chức hội thảo về các vấn đề liên quan đến giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm. Nghe báo cáo kinh nghiệm của các đơn vị làm tốt.

- Yêu cầu các trường nộp kế hoạch tổ chức giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm về Phòng Giáo dục và đăng ký tổ chức hoạt động mẫu.

- Chú ý nhiều hơn đến những sáng kiến kinh nghiệm về hoạt động này.

- Có chế độ khen thưởng các đơn vị, cá nhân thực hiện tốt hoạt động giáo dục kỹ năng sống.

2.4. Đối với BGH các trường Tiểu học

- Đầu năm học tổ chức thực hiện biện pháp xây dựng đội ngũ nòng cốt, đội ngũ giáo viên có đủ năng lực, trình độ tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh;

- Nâng cao nhận thức cho cán bộ, GV, HS về vị trí và tác dụng của hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm trong việc hình thành và phát triển toàn diện nhân cách HS.

- Chỉ đạo các lực lượng xây dựng kế hoạch cụ thể cho giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm, lựa chọn nội dung phù hợp với tình hình thực tế tại cơ sở.

- Xây dựng nội quy, quy chế cho lực lượng tổ chức và lực lượng tham gia hoạt động giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động trải nghiệm.

- Tạo điều kiện dành kinh phí mua sắm trang thiết bị cần thiết, sách báo tài liệu.

- Có chế độ hợp lý cho người phụ trách chính công tác này.

- Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá phù hợp, quan tâm đến công tác thi đua khen thưởng.

- Tạo cơ hội để nhà trường được giao lưu với trường bạn để trao đổi, học tập kinh nghiệm.